

**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**
STAAREN TJÆLTE

REVISIONSRAPPORT
**GRUNDLÄGGANDE
GRANSKNING AV**
Arvodesnämnden

Carina Hemmingsson
Sakkunnig
Dnr: REV/00028/2020

Innehållsförteckning

1	INLEDNING/BAKGRUND	3
2	SYFTE, REVISIONSFRÅGA OCH AVGRÄNSNING	3
3	AVGRÄNSNING	4
4	REVISIONSKRITERIER	4
5	ANSVARIG STYRELSE/NÄMND	4
6	METOD	4
7	RESULTAT AV GRANSKNINGEN	4
7.1.1	Verksamhetsplan och budget	4
7.1.2	Uppföljning och rapportering	7
7.1.3	Nämndens arbete med internkontrollplan	7
8	KVALITETSSÄKRING	10
9	UNDERTECKNANDE	10

1 INLEDNING/BAKGRUND

Kommunens revisorer granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsledning all verksamhet som bedrivs inom styrelsen och nämndernas verksamhetsområden. Revisorererna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Nämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Nämnden ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med mål och budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer

Nämnden ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.

Den grundläggande granskningen genomförs varje år avseende nämnder och styrelser och är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser.

Vid den hearing som genomfördes under hösten 2019 framkom bl a följande:

- Systematiska kontroller av att uppgifter från förtroendemannaregistret Troman överförs korrekt till lönesystemet Heroma saknas.
- En kommunövergripande rutin för vilka attestmoment som ska utföras avseende arvoden saknades.

2 SYFTE, REVISIONSFRÅGA OCH AVGRÄNSNING

Syftet med den grundläggande granskningen har varit att ge underlag för revisorererna att uttala sig om arvodesnämnden bedrivit sin verksamhet i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Revisionsfrågor

Granskningen besvarar följande revisionsfrågor:

Styrning, uppföljning och kontroll

- Har nämnden antagit en verksamhetsplan och budget för sin verksamhet?
- Har nämnden bedrivit sin verksamhet i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten?
- Har nämnden redovisat till fullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem i reglemente och genom finansbemyndigande.
- Har nämnden bedrivit ett systematiskt arbete med risker utifrån en fastställd internkontrollplan?
- Har en kommunövergripande rutin för vilka attestmoment som ska utföras avseende arvoden tagits fram?
- Har nämnden utsett ett dataskyddsombud?

3 AVGRÄNSNING

Granskningen har avgränsats till verksamhetsåret 2020.

4 REVISIONSKRITERIER

Vår bedömning har utgått från:

- Kommunallagen (2017:725)
- Reglemente för nämnden
- Fullmäktigebeslut

5 ANSVARIG STYRELSE/NÄMND

Granskningen avser Arvodesnämnden.

6 METOD

Granskningen har utförts genom inhämtning och granskning av styrande dokument, protokoll, intervjuer, inhämtning av skriftliga svar på frågor.

Substansgranskning har utförts för att i erforderlig omfattning verifiera gjorda utsagor samt att system och rutiner fungerar på avsett sätt.

7 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

7.1 STYRNING, UPPFÖLJNING OCH KONTROLL

7.1.1 Verksamhetsplan och budget

Revisionsfråga:

Har nämnden antagit en verksamhetsplan och budget för sin verksamhet?

Verksamhetsplan för 2020 är inte framtagen,

Budgeten för arvodesnämnden ingår i budgeten för Kommunfullmäktige. De kostnader som eventuellt avser nämndens sammanträdesersättningar tas av kommunfullmäktiges budget.

Bedömning

- Vi bedömer att nämnden inte har en verksamhetsplan i enlighet med styrmodellen.

Vi rekommenderar

- *att även om nämndens verksamhet är av mindre karaktär bör en verksamhetsplan för året tas fram.*

Revisionsfråga:

Har nämnden bedrivit sin verksamhet i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten?

Arvodesnämnden bildades efter beslut i kommunfullmäktige 2019. Nämndens huvuduppdrag är att inom sitt verksamhetsområde avgöra hur oklarheter/frågeställningar om arvodesbestämmelserna ska tolkas. Nämnden ska löpande se över arvoden samt utreda arvoden för eventuella nya organ under mandatperioden och lämna förslag för beslut till kommunfullmäktige.

En annan uppgift för nämnden är att bereda partistöds- och gruppleदारarvodesfrågor samt att yttra sig över utredningar och remisser som rör nämndens verksamhetsområde.

Reglemente för Arvodesnämnden antogs i kommunfullmäktige 2020-06-17, §107.¹ Kommunfullmäktiges presidium utgör ledamöter i arvodesnämnden.

Arvodesnämndens reglemente innehåller information om nämndens ansvarsområde och arbetsformer.

Huvudrubriker i reglemente består av

- Uppdrag och verksamhet
- Organisation inom verksamhetsområdet
- Personuppgifter
- Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige
- Information och samråd
- Arvodesnämndens verksamhet
- Arvodesnämndens arbetsformer med tillhörande underrubriker som beskriver nämndens arbetsformer för nämndens ordförande och ledamöter.

Arvodesreglemente antogs av kommunfullmäktige 2018-06-18 § benämning arvodesbestämmelser och ersättning till förtroendevalda i Östersunds kommun², genomgick en översyn för 2019–2022 reviderades av kommunfullmäktige 2019-12-19 §247.

Kommunfullmäktiges presidium gjorde bedömningen att arvodesbestämmelserna behövde förtydligas och omarbetas, eftersom den politiska organisationen hade förändrats sedan beslutet fattades.

Kommunfullmäktiges presidium, tillika Arvodesnämnd fick i uppdrag att utreda långsiktiga principer för nivåer och regler för politikerarvoden i Östersunds kommun, och ta extern konsult hjälp för detta.³ Återrapportering skulle ha skett för kommunfullmäktige i november 2020 men pga svårigheter att hitta en extern konsult för uppdraget har utredningen inte kunnat utföras enligt tidsplan. Nämnden begärde förlängning av tidsplan och kommunfullmäktige beslutade att förlänga tiden och uppdraget ska återredovisas till kommunfullmäktige i juni 2022.⁴

I årsredovisningen för år 2020 hänvisar man till styrdokumentet arvodesreglemente och inte till arvodesbestämmelser och ersättning till förtroendevalda i Östersunds kommun som avser samma dokument. Olika namn på samma dokument kan orsaka förvirring och viss oordning till vilket dokument man hänvisar till.

¹ Protokoll KFM 2020-06-17 §107 Dnr: 00160-2020

² Diarienummer KS 00904-2018

³ Protokoll KFM 2019-12-19 §247

⁴ Protokoll KFM 2020-12-15 §244

Sammanträden

Nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden själv bestämmer. Sammanträde ska hållas också om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas bli behandlade på det extra sammanträdet.

Enligt uppgift har nämnden ingen fastställd sammanträdesplan för 2020. Nämnden sammankallas vid behov av nämndens ordförande eller när ledamöterna begär det. I samband med kommunfullmäktigeberedning har arvodesnämnden avhandlat inkomna ärenden.

Under verksamhetsåret 2020 har nämnden sammanträtt två gånger och de är protokollförda och justerade i enlighet med regelverket. Nämndens första sammanträde för året var den 10 juni⁵, i kallelse och protokoll framgår inte något förslag på reglemente till kommunfullmäktige för beslut.

Vid sammanträdet i september månad, avhandlades 3 protokollförda ärenden. De ärenden som har avhandlats bestod av arvodesfrågor som berör enskilda förtroendevalda.

Samtliga protokoll är diariet förda för året, finns svårigheter att alla protokoll inte lättillgänglig diariet. Vi har noterat att nämndens protokoll för den 2020-06-10 inte har varit tillgänglig på kommunens webbsida under pågående granskning. Nämndens reglemente finns tillgängligt på kommunens webbsida, under kommunens organisation. Dock har reglementet inte funnits under Reglementen och arbetsordning, vilket har åtgärdats under pågående granskning.

Bedömning

- Vi bedömer att nämnden har bedrivit sin verksamhet enligt de mål och riktlinjer som fastställts i reglemente för nämnden.
- Vi bedömer att samtliga protokoll för året är diariet förda, men inte lättillgänglig.

Vi rekommenderar

- *att nämnden ser över rutiner gällande diariet föring av sammanträdesprotokoll.*

⁵ Protokoll 2020-06-10 §§ 1-4

7.1.2 Uppföljning och rapportering

Revisionsfråga:

Har nämnden redovisat till fullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem i reglemente och genom finansbemyndigande?

Arvodesnämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet. Nämnden ska en gång per år, i samband med årsredovisningen, redovisa till fullmäktige hur de fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem i reglemente och genom finansbemyndigande.

Nämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till dem fullgjorts.

Enligt uppgift har det inte tagits fram någon verksamhetsberättelse för 2020, för redovisning hur nämnden har fullgjort fullmäktiges uppdrag. Nämnden har inte uppmärksammat detta då man inte har egen budget. Enligt uppgift ska det åtgärdas omgående och nämnden ska ingå i Stratsys organisationsträd och en verksamhetsberättelse för nämnden kommer framöver tas fram.

Bedömning

- Vi bedömer att nämnden inte har tagit fram en verksamhetsberättelse för 2020.

Vi rekommenderar

- att nämnden tar fram en årlig verksamhetsberättelse.

7.1.3 Nämndens arbete med internkontrollplan

Revisionsfråga:

Har nämnden bedrivit ett systematiskt arbete med risker utifrån en fastställd internkontrollplan?

Av kommunallagen och nämndens reglemente framgår att nämndens ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

I september beslutade kommunstyrelsen om riktlinje för intern styrning och kontroll som gäller för samtliga nämnder och ska baseras på en riskanalys.

Nämndens verksamhet har varit mycket begränsad. Nämnden har inte beslutat om någon riskanalys eller internkontrollplan för 2020 men ändå haft kontroll av verksamhet och tagit beslut vid inkommande ärenden.

Bedömning

- Vi bedömer att nämnden delvis haft en tillräcklig kontroll av verksamheten.

Vi rekommenderar

- att nämnden att ta fram och besluta om internkontrollplan baserad på kommunens riktlinje för intern styrning och kontroll.

7.1.4 Vidtagna åtgärder utifrån föregående års lakttagelser

Revisionsfråga:

Har en kommunövergripande rutin för vilka attestmoment som ska utföras avseende arvoden tagits fram?

Enligt uppgift har ett arbete med en kommunövergripande rutin för vilka attest- och utbetalningsreglerna med tillhörande anvisningar revideras. Arbetet påbörjades vid årsskiftet 2020/2021 och antogs av kommunfullmäktige i mars 2021. Område Löner har tagit över handläggning och utbetalningarna av arvoden för respektive nämnd.

Bedömning

- Vi bedömer att det har vidtagits kommunövergripande åtgärder med förtydligande av attest- och utbetalningsreglemente, där även arvoden ingår.
- Vi bedömer att nämnden ser över rutiner för styrdokument

7.1.5 Dataskyddsombud

Revisionsfråga:

Har nämnden utsett ett dataskyddsombud?

Varje nämnd är personuppgiftsansvarig för sina verksamhetsområden. I ansvaret ingår att utse ett dataskyddsombud samt anmäla ombudets kontaktuppgifter till Integritetsskyddsmyndigheten.

Enligt Dataskyddsförordningen, som i maj 2018 ersatte Personuppgiftslagen, behöver organisationen självständigt bedriva ett aktivt dataskyddsarbete som inte leds av dataskyddsombudet. Det ställs också högre krav på att den som utses till dataskyddsombud måste ha en tillräcklig kunskap om dataskydd och ska utses på grundval av yrkesmässiga kvalifikationer, sakkunskap och förmåga att utföra uppgifterna. Ombudet ska kunna agera självständigt och oberoende i organisationen och ska rapportera till organisationens ledning.

I Arvodesnämndens reglemente framgår det att nämnden är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i dess verksamhet. Nämnden är också personuppgiftsansvarig för de typer av behandlingar som är gemensamma för hela kommunen, enligt vad som angivits i nämndens registerförteckning enligt artikel 30 dataskyddsförordningen. Ska nämnden utse ett dataskyddsombud.

Vi har noterat att nämnden inte har utsett något dataskyddsombud. Ordförandes förklaring är att nämnden har missat det under året, och kommer att åtgärdas snarast under 2021.

Bedömning

- Vi bedömer att nämnden inte utsett ett dataskyddsombud i enlighet med kraven i Dataskyddsförordningen.

Vi rekommenderar

- att nämnden fastställer och beslutar om dataskyddsombud för nämnden.

7.2 BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Vår sammanfattande bedömning är att nämndens interna kontroll är delvis tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att nämnden inte har tagit fram någon verksamhetsplan, riskanalys, Internkontrollplan och verksamhetsberättelse och inte utsett Dataskyddsombud för nämnden och därmed inte haft någon strukturerad uppföljning av verksamheten. Nämndens verksamhet har varit mycket begränsad under året.

Bedömningen grundar sig på följande bedömningar:

Revisionsfråga	Svar	Kommentar
Har nämnden antagit en verksamhetsplan och budget för sin verksamhet?	Nej	Nämnden saknar en verksamhetsplan för 2020. Nämnden har ingen egen budget.
Har nämnden bedrivit sin verksamhet i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten?	Delvis	Nämnden har följt upp inkomna ärenden under året.
Har nämnden bedrivit ett systematiskt arbete med risker utifrån en fastställd internkontrollplan?	Nej	Nämnden saknar en riskanalys och internkontrollplan för 2020.
Har nämnden redovisat till fullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem i reglemente och genom finansbemyndigande?	Delvis	Nämnden har inte tagit fram någon verksamhetsberättelse för 2020.
Har en kommunövergripande rutin för vilka attestmoment som ska utföras avseende arvoden tagits fram?	Ja	Kommunövergripande rutiner påbörjades vid årsskiftet 2020/2021 och antogs av kommunfullmäktige i mars 2021.
Har nämnden utsett ett dataskyddsombud?	Nej	Beslutet har inte fattats på ett dataskyddsombud.
Tidigare iakttagelser		
En kommunövergripande rutin för vilka attestmoment som ska utföras avseende arvoden saknas.	Delvis	Kommunövergripande rutiner och anvisningar är påbörjad.

Rekommendationer

- att även om nämndens verksamhet är av mindre karaktär bör en verksamhetsplan för året tas fram.
- att nämnden ser över rutiner gällande diarieföring av sammanträdesprotokoll.
- att nämnden tar fram och beslutar om internkontrollplan baserad på kommunens riktlinje för intern styrning och kontroll.
- att nämnden tar fram en årlig verksamhetsberättelse.
- att nämnden inte använder olika benämningar för samma dokument.
- att nämnden fastställer och beslutar om dataskyddsombud för nämnden.

8 KVALITETSSÄKRING

Berörda uppgiftslämnare och verksamhetsansvariga har (har givits möjlighet att) faktagranskat lämnade uppgifter som finns med i revisionsrapporten.

Projektledare svarar för kvalitetssäkring gentemot uppgiftslämnare och av de insamlade uppgifter som används i analysen. Projektledaren har det primära ansvaret för att den analys och de bedömningar och förslag som förs fram är tillräckligt underbyggda.

Ansvarig för kvalitetssäkring har det övergripande ansvaret för att kontrollera om granskningen har en tillräcklig yrkesmässig och metodisk kvalitet samt att det finns en överensstämmelse mellan revisionsfrågorna/kontrollmålen, metoder, fakta, slutsatser/bedömningar och framförda förslag.

9 UNDERTECKNANDE

Projektledare:

Kvalitetssäkring:

Sakkunnig

Revisionsdirektör